

Armia bez mundurów i karabinów

W tym roku po raz drugi obchodziliśmy Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.

W uroczystości przy Grobie Nieznanego Żołnierza wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, m.in. Szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk, Prezes IPN Jarosław Szarek, Prezes Polskiego Towarzystwa Sprawiedliwych wśród Narodów Świata Anna Stupnicka-Bando oraz dyrektor Muzeum Getta Warszawskiego, Albert Stankowski. Podsekretarz Stanu Wojciech Kolarski przeczytał list Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Znalazły się w nim m.in. słowa o tym, że „trzeba dziś złożyć hołd rodakom, którzy podczas II wojny światowej ponosili największe ryzyko, by ratować Żydów”. Prezes IPN Jarosław Szarek powiedział, że „upamiętniamy szczególną armię, bez mundurów i karabinów”. W tym szczególnym dniu podkreślano zasługi Sprawiedliwych oraz to, że do obowiązków Polaków należy kultywowanie pamięci o ludziach, którzy narażali życie, by ratować innych. Gdy bowiem nie będzie świadków, zostanie pamięć o nich.

Przy ul. Hożej 53 – miejscu Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi – została odsłonięta tablica poświęcona naczelnej matce przełożonej Matyldzie Getter, pod którą złożono wieńce, w tym także od Muzeum Getta Warszawskiego. We wrześniu 1939 roku właśnie w tym domu funkcjonował punkt sanitarny, w którym znalazło schronienie około 500 cywilów poszkodowanych w wyniku działań wojennych. Punkt ten w 1944 roku przyjął formę szpitala powstańczego. Przez całą okupację siostry prowadziły tam kuchnię, z której korzystało około 300 ubogich dziennie. Matylda Getter kierowała ze swojej siedziby akcją niesienia pomocy aresztowanym. Współpracowała z konspiracyjnymi komórkami więziennymi w wystawianiu nowych dokumentów dla osób ściganych przez Niemców. Wykorzystywała sieć sierocińców zgromadzenia – m.in. w Aninie, Białołęce, Chotomowie, Płudach i Warszawie – do ukrywania w nich żydowskich dzieci z warszawskiego getta.

W 1942 roku Matylda Getter zdecydowała, że jej zgromadzenie przyjmie każde dziecko z getta – współpracowała z Ireną Sendlerową. Dzięki tej akcji siostrze franciszkankom ze wszystkich prowincji udało się ocalić kilkaset osób skazanych na zagładę. Matka Matylda została pośmiertnie odznaczona medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata za ratowanie Żydów.

W ramach obchodów przy ul. Hożej 53 otwarto wystawę „Siostry, (...) matkami żydowskich dzieci. Siostry Franciszkanek Rodziny Maryi wobec zagłady Żydów w czasie II wojny światowej”, poświęcona życiu i działalności m. Matyldy Getter. Zaprezentowano znaczek okolicznościowy Poczty Polskiej z serii „Polacy ratujący Żydów”.

Zdj. Kama Pawlicka

Opr. Anna Kilian

Data publikacji: 2019-03-24

Data wydruku: 2022-02-02 09:14

Źródło: <http://1943.pl/artukul/armia-bez-mundurow-i-karabinow/>